

Velja po pošti:

za celo leto naprej... K 26—
za en mesec... „ 2-20
za Namčijo celoletno... „ 20—
za ostalo inozemstvo... „ 35—

V Ljubljani na doma:

za celo leto naprej... K 24—
za en mesec... „ K 2—
V opravi prejemaj mesečno... 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto... K 7—
za Namčijo celoletno... „ 9—
za ostalo inozemstvo... „ 12—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat... po 30 v
za dva- in večkrat... „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvrsta po 60 v

Inhaja vsak dan izvenredne nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vnovi red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neformalne pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Slovesna otvoritev državnega zbora.

Dunaj, 31. majnika 1917.

Člani gosposke in poslaniške zbornice so se zbrali k slovesni otvoritvi državnega zbora v ceremonijski dvorani Dvora.

Točno ob 11. uri dopoldne je prišla v dvorano cesarica z gospo nadvojvodinjo Marijo Jožefo; sledile so ji druge nadvojvodinje. Navzoči so cesarico spoštljivo pozdravljali. Kmalu na to je prišel Njegovo Veličanstvo cesar v dvorano. Pred njim so šli ministri, sledili so mu nadvojvodi.

Podpredsed. gosposke zbornice, knez Fürstenberg je zaklical cesarju trikratni Hoch!; zbor je navdušeno klical za njim. Navdušeni klici so se šele končali, ko je cesar zasedel prestol, se pokrnil in pričel čitati prestolni govor z glasom, ki se je dobro čul. Posamezna posebno važna mesta prestolnega govora je čital cesar s povzdignjenim glasom. Člani državnega zbora so mnogo mest cesarske poslanice spremljevali z viharim odobravanjem, ki se je večkrat dvignilo do orkanu podobnega pritjevalnega navdušenja. Ko je vladar končal prestolni govor, so zopet iznova pritjevali. Ploskanja z rokami in pozdravnih klicev ni hotelo biti konca. Cesar se je vedno zopet zahvaljeval s pokloni raz prestol za ovacije.

Ko je cesar vstal, je zaklical predsednik poslaniške zbornice dr. Gross trikratni »Hoch« Njegovemu Veličanstvu. Navzoči so tako radostno in viharno pozdravljali vladarja, da so popolnoma preglasili zvoke cesarske pesmi, ki so bili zadoneli tudi, ko je bil cesar prišel. Ovacije cesarju, ki so se jih bili udeležili tudi povabljeni gostje, so napravile na vladarja vidno najgloblje vtis.

V trenutku, ko je zapustil cesar ceremonijsko dvorano, je stopila cesarica, ki so ji sledile nadvojvodinje, z estrade. Navzoči so pričeli viharno in radostno pozdravljati cesarico liki orkan močno v vseh jezikih avstrijske rodbine narodov, kakor prej med ovacijami cesarju. Cesarica se je vedno in vedno zahvaljevala s klanjanjem glave za spontano poklonitev, ki jo je vedno ginila in razveselila. Na vse udeležence zgodovinskega dejanja je zapustila slovesna otvoritev državnega zbora nepozabljiv vtis in se je iznova pokazalo, kako globoko in odkritosrčno ljubijo in spoštujejo vsi narodi in njih zastopniki cesarja in cesarico.

Prestolni govor.

Cenjeni gospodje obeh zbornic državnega zbora!

Moj prevzvišeni prednik, cesar Franc Jožef I., katerega vladarstvo je bilo od zgodnjih mladeniških let do visoke starosti posvečeno neutrudljivi skrbi dobrobiti Njegovih narodov, se je ločil od življenja v 68. letu Svojih držav. Božja volja mu je milostno podelila do zadnjega nezmanjšano moč njegove dušne moči; blagoslovljen v činih Svojega visokega zvanja je preminul; v srcih naroda in v neminljivih dejanjih bo živel dalje spomin na rajnika, ki je državi iz tesno omejenih razmer preteklosti nakazal pota ustavnega razvoja, cvečnega kulturnega in gospodarskega napredka.

Najgloblje ginjen, se spominjam ginljivih znamenj otroške ljubezni cesarju, ki počiva v Bogu, zvestega njegovega sočutnega mišljenja nasproti Meni in Moji hiši, v katerem so Mi bili v pravo tolažilo v tistih dneh preizkušnje.

Tudi Vas, cenjeni gospodje, ni manjkalo; veliko med Vami Vas je prihitelo sem, da ste pri odru preljubljenega vladarja Njemu še enkrat izkazali svoje spoštovanje. Prisrčno se Vam zahvaljujem.

Volja Vsemogočnega Me je v usodno polni dobi poklicala, da vodim državo. Silne resnosti naloge, ki jo je Previdnost naprtila Mojim ramam, sem se od početka sem zavedal. A v Sebi čutim voljo in moč, da bom zvesto izpolnujoč Moje vladarske dolžnosti po zgledu Mojega visokega pred-

nika z božjo pomočjo upravičil Moje vzvišene zadatke.

Državne koristi naj ne pogrešajo sile tistega uspešnega pospeševanja, ki ga more nuditi ljudsko zastopstvo v živahnem sodelovanju pravilno zapopadajoče svoje pravice, katere modro in vestno izpolnjuje.

Poklical sem Vas, cenjeni gospodje, da izvajate Vaše ustavno delovanje. Danes na pragu Vašega delovanja prisrčno dobro došli.

Popolnoma se zavedajoč ustavnih dolžnosti, ki sem jih prevzel po Mojem prevzvišenem predniku in iz lastnega najglobljega prepričanja Vam izjavim in slovesno potrdim Mojo neizpremenljivo voljo, da hočem Moje vladarske pravice vsak čas izvajati v resničnem ustavnem duhu, da hočem ustavne temeljne postavne svobodščine nezrušene spoštovati in čuvati državljanom tisti del državne volje neprikrajšanega, ki ga misli veljavna ustava.

V zvestem sodelovanju naroda in njegovih zastopnikov smatram zanesljivo oporo uspehu Mojega delovanja in sodim, dobrobiti države, katere slaven obstoj je obvarovala trdna slova državljanov v viharjih svetovne vojske; se ne morem tudi v časih miru varnejše zasidrati kakor z nedotaknjenimi pravicami zrelega, domovino ljubčega in svobodnega naroda.

Zavedajoč se Moje dolžnosti, da obljubim zvestobo ustavi in držeč se takoj po nastopu Moje vlade naznanjene namere, da se bom zvesto držal te dolžnosti, si moram istočasno predložiti določilo državne temeljne postavne, ki polaga odločbe v velikem trenutku miru v Moje roke.

Prepričan sem pa tudi, da blagodejen procvit ustavnega življenja po neplodovitosti prejšnjih let in po političnih izjemnih razmer vojske, izvemšiti rešitve tistega galskega vprašanja, ki mu je moj prevzvišeni prednik že pokazal pot, ni mogoč, če se ne izpopolnijo ustavni in upravni temelji celotnega javnega življenja, tako v državi, kakor tudi v posameznih kraljestvih in deželah, posebno na Češkem. Upam na to, da boste v izpoznanju Vaše resne odgovornosti za uredbo političnih razmer, zadobili v veri na srečno bodočnost v tej strašni vojski tako sijajno okrepljene države, moč, moji cenjeni gospodje, da boste združeni z Menoj kmalu ustvarili predpogoje, da se bo v okviru enotnosti države in z zanesljivo zagotovitvijo njenih funkcij dal prostor tudi svobodnemu narodnemu in kulturnemu razvoju enakopravnih narodov.

Glede na te okoliščine Sem sklenil, da si bom pridržal obljubo na ustavo v času, ki, kakor upam, ni več daleč, kadar se bodo temelji nove, močne, srečne Avstrije za rodove zopet trdno zgradili na znotraj in na zunaj. Danes že pa izjavljam, da bom Mojim dragim narodom vedno pravični, ljubeči in vestni vladar v smislu ustavne ideje, ki smo jih prevzeli kot dedščino očetov, in v duhu tiste prave demokracije, ki je ravno med viharji svetovne vojske v činih vsega naroda na fronti in doma čudovito prestala preizkušnjo v ognju.

Se stojimo v najsilovitejši vojski vseh časov.

Dovolite Mi, da iz Vaše srede vsem junakom, ki že skoraj tri leta na vseh naših daleč razprtih bojnih črtah veselo izpolnjujejo svojo težko dolžnost, na katerih železni vztrajnosti se pravkar zdaj med Alpami in Adrijo razbija ponovljeni divji sovražni naval, s hvaležnim srcem pošljem Moj cesarski pozdrav!

Naša skupina velesil krvave preizkušnje moči potom sedanje svetovne vojske ni iskala, da, več kakor to: od tistega trenutka, odkar, za kar gre zahvala neminljivim činom zveznih vojev in mornaric, nista bili čast in obstoj naših držav nič več resno ogroženi, je odkrito in na nedvomljiv način dala izpoznati, da je pripravljena za mir vodena po trdnem prepričanju, da se more dobiti pravilna oblika miru le v obojestranskem priznanju, da se je slavno branilo stališče moči. Po našem mnenju naj bi bilo nadaljnje življenje narodov prosto sovraštva in maščevalnosti; skozi rodove naj bi ne bilo več potrebno uporabljati tistega, kar se imenuje zadnje sred-

stvo držav. Temu visokemu človeškemu smotru more pa privedi le tak konec svetovne vojske, kakršen odgovarja prej omenjeni obliki miru.

Veliki sosedni narod na vzhodu, s katerim nas je včasih vezalo prijateljstvo, se, kakor se zdi, domišlja polagoma svojih pravih smotrov in nalog in išče iz temnega nagona potov, ki naj bi rešila dobrine bodočnosti, preden bi jih ne požrla nezmisljena vojna politika. V korist človeštva upamo, da se bo ta razvoj notranjega presnovanja priboril do krepke zunanje volje in da bo tako izjasnenje duha javnosti posleglo tudi v druge sovražne dežele. Kakor se tudi naša skupina velesil z neprenosljivo silo bori za čast in za obstoj, je in ostane rada pripravljena nasproti vsakomur, ki pošteno opusti namen jo ogroziti, da pokoplje spor. Kdor bo hotel še čez to zopet boljše, človeške odnose, bo našel na tej strani gotovo prijaznost, prevavano po duhu spravljivosti. Za zdaj pa naša volja boja ne bo oslabiljena, naš meč se ne bo skrhval. V zvesti skupnosti s staro zaveznico nemško državo in z zavezniki, ki jih je pridobila med vojsko naša pravična reč, ostanemo pripravljeni, da dober konec vojske, kakor bi bili zanj radi hvaležni, če bi ga prebila pamet, če bo potrebno, izsilimo tudi z orožjem.

Obžalujem vedno naraščajoče žrtve, ki jih dolga doba vojske nalaga prebivalstvu. Obžalujem kri Mojih hrabrih vojakov, pritrgovanja vrlih državljanov, suške in nadloge, ki se za ljubljeno domovino tako junaško prenašajo. Moja vladna, ki jo izvršuje uradništvo, katero se je popolnoma obneslo, neprestano stremi za tem, da olajša življenje prebivalstvu, ki mu hvaležno pripoznava zvestobo državi, zmisel skupnosti in krepot, in da zagotovi potom primerne organizacije, da bomo z zalogami izhajali. Ravno zdaj, preden bo nam vsem prinesla zvesta gruda zahvalo za pridno delo tistih, ki so ostali doma, z darom letošnjega leta, je čas najbolj težaven. Moji gospodje! Sodelujte s svojo modrostjo in izkušnjo, da bomo uspešno premagali težave, ki jih bomo morali do takrat še premagati.

Sedanji trenutek zahteva, da popolnoma napremo vse moči v državi. A poleg tega ne smemo prezreti, da se bomo pripravili za velike naloge, ki so skrite v naročju bodočnosti, od katerih srečne rešitve zavisi nadaljnji napredek države.

Avstrija je silovite finančne zahtevke te vojske izpolnila z lastno močjo. Uspeh šestega vojnega posojila nam najbolje dokazuje, da če računajo naši sovražniki morebiti s propadom naših notranjih pomočnih sredstev na izpremembo vojnega položaja, se varajo. Globoko pa moramo poseči v prihranke narodnega gospodarstva in obremeniti moramo bodočnost s težkimi obvezami.

Vodstvo državnega gospodarstva se bo postavilo zopet na normalni, postavni temelj. Predvsem se pa mora državno gospodarstvo, ki so ga bremena vojske resno motila, uvesti v redni tir. Državi se morajo v ta namen dobiti zadostni dohodki, ne bo mogoče se izogniti potov, ki se razločujejo od dosedanjih potov finančne politike. Modro in strogo gospodarstvo v državnem proračunu, posebno opustitev vsakega upravnega izdatka, ki ni iz stvarnih razlogov neobhodno potreben, mora olajšati, da se bo zopet doseglo finančno ravnotežje.

V tem okviru finančno dopustnega bo Moja vlada z Vašim sodelovanjem popravila po vojski povzročeno škodo. Kar je bilo uničeno, se je zopet pričelo popravljati. Posebno posvetite svojo skrb tistim ozemljem, ki so po vojski največ trpela.

Najnujnejša naloga je, da se preskrbe svojci padlih in tisti, ki so po vojski izgubili sposobnost delati. Poleg tega je potrebna intenzivna dobrodelna politika v dvojni smeri: pospešitev produkcije na eni in socialna skrb na drugi strani.

Izkušnje vojske so dokazale, kako čudovito da je prožna proizvodnja. Iznova se bo morala izkazati, kadar bo šlo za prehod v mirno gospodarstvo, da se bo zopet dobila pot iz mnogostranske zavezanosti, povzročeni po vojski, v redne razmere. Na širokem temelju gospodarske pogodbe z deže-

lami Moje ogrske svete krone, o kateri se boste svoj čas posvetovali temeljem dogovorov, ki sta jih pred kratkim obe Moji vladi sklenili, kakor tudi glede na načrtoma izpeljano trgovinsko politiko monarhije moramo zbrati vse sile, posebno pa moramo izpopolniti in poceniti proizvodnjo na industrijskem, obrtnem in na kmetijskem polju. Se ne izrabljeno bogastvo naravnih zakladov, možnost, da se vrednost človeškega dela poviša s tehničnimi pripomočki in s primernimi metodami, morajo postati zanesljiv virec regeneracije premožnosti posameznika in celote.

Nič manj mi ni pri srcu socialna skrb. Vojska je težko oslabila moč ljudstva, vzravnavo moremo upati le potom smotrene politike z ozirom na prebivalstvo. Potrebni so krepki ukrepi na obsežnem polju ljudske higijene. Boj proti ljudskim boleznim, preprečitev velike umrljivosti dojenčkov in roko v roki obsežna izpopolnitev mladinske preskrbe, boj proti zanemarjanju mladine in času primerna prenosna zastarele kazenske postave mladoletnih bo Vaša in skrb Moje vlade. Skrbeti se bo moralo tudi za to, da se bo zadostila potreba po stanovanjih širokih plasti, posebno rodbin, ki štejejo veliko otrok. Nujno zahtevajo tudi rešitve Vam že dolgo časa dobro znana vprašanja socialnega zavarovanja. Moja vlada bo smatrala za svojo dolžnost, da se izpopolni delavska varstvena postavodaja. Posebno pozornost bo posvetila tistemu delu našega delavstva, od katerih fizične in dušne sposobnosti zavisi v prvi vrsti bodočnost moči našega ljudstva: ženskam in mladoletnim delavcem. Predložena Vam bo vladna predloga o uredbi delavne dobe žensk in mladoletnih in o nočnem delu mladoletnih. Tudi srednji stan, ki je na gospodarskih posledicah vojske posebno težko trpel, ne sme pogrešati delavne državne skrbi.

Vse prebivalstvo v težkih časih pričakovani, katera je bila država nanj staviti upravičena, ni le popolnoma izpolnilo, marveč jih je še prekosilo; v državi zato ne sme biti razočaranje. Gotovo se tak sistem preskrbe more uresničiti le polagoma in dobro premišljeno, da bi morebiti iz najboljših nagibov izvirajoča naglica gospodarskih temeljev ne uničila, na katerih naj se zgradi poslopje socialne dobrodelnosti. Le načrtoma izvajano sodelovanje države in družbe more pripraviti dušne in materialne sile, ki jih izvedba teh velikih zadač zahteva.

Med svojimi prvimi nalogami, Moji gospodje, boste našli ukrepe začasne postavodaje, ki so bili izvedeni na odgovornost vlade. Marsikaj je ustvarila le potreba trenutka in izginja važnost, a marsikaj se še tudi danes ne more pogrešati; nekaj je vredno, da preide v trajno uvedbo države.

Cenjeni gospodje obeh zbornic državnega zbora!

Vem in spoštujem, da ne smete svojega naročila sprejeti od nikogar kakor od svoje vesti; a glas svoje vesti boste čuli prav le, če boste svoje oko uprli preko razdruževalnih izpremenljivih podrobnosti naravnost na trajne smote celote. Vestno izpolnjevanje dolžnosti nasproti državi ne sme biti navezano na pogoje; v njej je najboljša jamstvo za dobrobit države in istočasno najvarnejše jamstvo pravicam narodov.

Strašen čas, v katerem živimo, je odprl državni zavesti nove vidike in je poostril pogled za prave veličine političnih stvari.

Dolgo sem se nahajal na bojišču. Junake, ki branijo naše meje, sem videl pri njih delu. Poznam duha, ki jih preveva. Združevalno in oživajočo moč tega zmogovitega duha sem opazoval z veseljem občudovanjem. Ravno zato tudi ne dvomim, da bo npravna pomladitev, ki jo je črpala domovina iz svetovne vojske, prešinila vse naše državno življenje in da se bo zrcalilo tudi v delih ljudskega zastopstva.

Spominjajte se pa tudi tega, da korenini moč monarhije ne najmanj v njenih zgodovinskih posebnostih in da more le ljubiznopoln ozir nanje ohraniti in razvijati to živo moč. Skrbite živahno, da se bo gojila zvesta skupnost z deželami Moje ogrske svete krone, ki se je zopet ponesla

kot temelj moči monarhije; pospešujte složno sodelovanje raznih narodnih rodov v državi, ki so vsi deležni slave sedanje vojske.

Cenjeni gospodje obeh zbornic državnega zbora!

Še enkrat: Moj prisrčni pozdrav! Velik trenutek je, ki je novega vladarja prvič privedel k zastopnikom ljudstva. Skupna goreča ljubezen do domovine, skupna trdna volja, služiti ji do skrajnosti, naj posveti ta trenutek! Uvede naj dobo cvetočega napredka, dobo moči in ugleda stari, častitljivi Avstriji, srečo in blagoslov Mojim ljubljanim narodom! V to pomoz Bog!

Jugoslovanski kljub.

Ustanovitev edinstvenega Jugoslovanskega kluba se je izvršila vseskozi v sporazumu vseh strank.

Načelnikom je bil izvoljen dr. Korošec (kot načelnik Hrvatsko-slov. kluba), njegovim namestnikom dr. Laginja, na katerega so se bili zedinili vsi Hrvati.

Pred volitvijo parlamentarne komisije je izjavil dr. Šusteršič, da bo z vne- mo sodeloval v klubu, da bi pa morebitne izvolitve v parlamentarno komisijo nikakor ne mogel sprejeti in da zato prosi, naj se njega ne voli.

Po medsebojnem dogovoru so se nato soglasno izvolili v parlamentarno komisijo poslanci dr. Jankovič, dr. Krek, vi- tež Pogačnik, Fon, Rybač, Bian- kini, Šmodlaka in Dulibič.

Jugoslovanski klub šteje trenutno 33 članov. Če bi bila zbornica polno zase- dena, bi jih bilo 37 (manjkajo Povše, Man- dič, Grafenauer in Gregorin).

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. maja. Uradno: Pri Soči več- raj podnevi le topniški boj. Ponoči sta bila pri Štivanu jugovzhodno Tržiča odbita dva italijanska napada.

Načelnik generalnega štaba.

Italijansko uradno poročilo.

29. majnika. Sovražnik je včeraj na Krasu tekmoval v streljanju s topovi in v metanju bomb, da ovira hitro utrjevanje naših črt. Naš ogenj je odbil napad so- vražnika ob železniški progi vzhodno od Štivanja pri Devinu. Vzhodno Gorice je ponovil sovražnik ponoči od 27. na 28. maj- nika in cel večerajšnji dan s svojimi topovi vseh kalibrov svoj močan osredotočen ogenj na višino 126 južno Grčne. V pravem trenutku pričeti ogenj naših baterij je več- krat razkropil naskakovale oddelke, ki so se zbirali v prednjih jarkih. Nič manj ži- vahno ni delovalo topništvo pri Vodichah proti našim postojankam na točki 652. Hil- ter protisunek naših čet je zjutraj odbil mogočen sovražen naval na vrh navedene višine; naša pehota je zrusila ljut odpor sovražnih straž v nočnih urah in je znatno napredovala na jugovzhodnih slemenih omenjene višine in se je v svojih novih po- stojankah krepko utrdila. V odseku pri Plaveh smo podili sovražnika proti vzhod- ju doline vzhodne Globne; ujeli smo tam do 100 mož.

30. majnika. Včeraj se je s topovi na tridentinski in na Karnijski bojni črti slabo streljalo; precej živahno so pa na julijskem pozorišču; v odseku med Kukom in Vodi- cami in vzhodno Gorice se je pa izredno besno streljalo. Sovražnik je tudi včeraj ponavljal svoje trdovratne napade na naše utrdbe na višini 652 (Vodice); trije napadi, uvedel jih je bil močan topovski ogenj, so se popolnoma zrušili. Ujeli smo približno 30 mož. Na Krasu ojačujemo dalje naše postojanke. Ogenj naših baterij je prepre- čil sovražni napadali poizkus vzhodno Hudega loga. Med Jamljami in morjem smo z delnimi ofenzivami razširili našo po- sest zahodno Medje vasi. Popoldne dne 28. majnika so naši letalci po ljutem zrač- nem boju vzhodno gore Sv. Marka prisilili sovražno letalo, da je padlo.

Razmotrivanja o soški bitki.

Dunajski vojaški strokovnjaki pišejo o položaju 30. majnika na soškem bojišču:

Na soški bojni črti se sovražnik oči- vidno pripravlja na nov sunek. Divizije, ki so bile že odbite, umika iz prve črte in jih nadomešča z novimi divizijami. Italijani so izrabili dozdaj 25 do 30 divizij; Cadorna ne more razpolagati z znatnimi neoslabljenimi divizijami.

Kaj poročajo vojni poročevalci.

Vojni poročevalci so poročali 30. maj- nika iz vojnega tiskovnega stana:

Siloviti obrambi velikih italijanskih navalov o binkoštih je sledil mirnejši dan. Italijani so najbrže pripravljali nove, moč- ne sile, ki so se predvečerašnjim izčrpavale v celi vrsti težkih sunkov; a včeraj so boji zopet ponehali. V prvi vrsti so Italijani zopet navalili, kakor začetkom desete so- ške bitke, na severni odsek. Italijanom gre očitno za to, da osvoje višinsko pogorje pri Kuku in da ta vrh zavarujejo. Tudi

včeraj so zopet v tem prostoru naskočili. Njih napade so naši brez vsakega napora odbili, ker Italijani niso naskakovali s tako silo, kakor prejšnje dni.

Tudi na Sv. Gori Italijani niso več na- skakovali s prejšnjo silo. To našo utrdbo prejkoslej trdno drže naši branilci. Napa- danci tiče na slemenih, ki padajo proti Soči.

Navali na Krasu so se omejevali pred- večerašnjim na prostor pri Jamljah. Itali- jani so še enkrat nastopili s silovitimi mno- žicami, s katerimi bi bili radi napravili vrzel proti Brestovici. Načrt so jim, kakor v prejšnjih dneh bitke, preprečili. Včeraj so nato Italijani le še zgodaj zjutraj napa- dali, a prebili niso.

Podrobno uradno poročilo o bitki dne 29. majnika.

Dunaj, 30. majnika. (Kor. ur.) Iz voj- nega tiskovnega stana: Potem, ko je bila binkoštni ponedeljek zopet vzplamtela bit- ka, je bilo včeraj primeroma mirno. So- vražnik je še ponoči od 29. na 30. majnika in še zjutraj ponovno poizkušal z navali, da bi se bil polastil naših postojank v pro- storu vzhodno Plavi do Sv. Gore. Ko je izprevidel, da se trudi brez uspeha, so pri- čeli njegovi topovi močnejše grometi. Ob 6. popoldne so se Italijani zopet osokolili na močnejši naval proti našim postojankam jugovzhodno Vodice. Pri Gorici in na Krasu so se celi dan in tudi ponoči le malo bo- jevali. Ob 4. uri 30 minut zjutraj so se sicer razvili na napad proti naši bojni črti pri Jamljah, a odbil ga je še bil osredoto- čeni ogenj naših topov.

Boji 30. majnika.

Dunaj, 31. maja. (Kor. ur.) Iz vojnega tiskovnega stana: Italijanska pehota je bila včeraj mirna, potem ko so naši čisto lahko ponoči odbili dva napada pri Štivanu jugo- vzhodno Tržiča. Naša pehota je v proti- slovju s sovražno živahno izboljševala po- samezne odseke bojne črte, Italijanom smo ne glede na njih težke izgube zopet vzeli veliko ujetnikov. To živo dokazuje akcijs- ko sposobnost in iniciativo naših čet, ki so zvesto udane našim poveljnikom in ne- prestano preže in vzemirajo sovražnika in pričakujejo trenutka, da planejo nanj in da ga presenetljivo napadejo. Topničarji, pešci in letalci so tudi pri takih malih pod- jetjih delali roko v roki in so vedno do- segli uspehe, ker so krepko nastopali.

Napadalna sila Lahov ponehava.

Curiah, 30. majnika. Vsa poročila s so- ške bojne črte soglašajo, da ponehava ita- lijanska ofenziva. Rezerve ljudi in muni- cije so se gotovo zelo izčrpale. Prvi bin- koštni praznik je ukazalo italijansko vr- hovno poveljstvo naskakovati še na celi bojni črti strnjeno; navali so se ponavljali vsak dan 12- do 16krat. Ozirali se niso na strašne izgube. Od binkoštnega ponedelj- ka pa nastopajo le z delnimi napadi, ki so sicer besni, a odbitih naskokov ne ponav- ljajo več brezobzirno.

Strašni boji v Kostanjevici.

Najvažnejše bojišče večerašnjega dne je bil zopet Kras, in sicer prostor med Ko- stanjevico in morjem. Binkoštno nedeljo so Italijani dosegli pri Kostanjevici gotove uspehe. Posrečilo se jim je namreč bilo, da so vdrl v prve skupine hiš vasi in so se polastili razstreljene vaške cerkve. Sre- dišče vasi in dolgo glavno cesto, ki gre od zahoda proti vzhodu, je ostala ogrskim honvedom, ki so izvedli binkoštno nede- ljo besen protisunek in po najskrajnejše ljutem boju moža z možem vrgli Italijane iz zahodnega dela vasi. Honvedi so vzeli z naskokom cerkev, nad 300 italijanskih bersaglierov in več strojnih pušk je ostalo Ogrom. Avstrijska črta gre zdaj neizpre- menjeno ob cesti iz Kostanjevice čez Selo v Medjo vas, katero so bili Italijani več- raj štirikrat naskočili, a so bili vselej od- biti z najtežjimi izgubami za nje. Oslabi- tev bojov se najbolj opazuje vzhodno Go- rice in v severnem odseku bojne črte. Tam so se bili delni boji slabših sil; videlo se je, da je sovražnik utrujen. V Rožni in v Vipavski dolini so se omejevali boji le na več ali manj močan ogenj s topovi. Na Sv. Gori so sicer Italijani dvakrat napadli, a so jih brez truda odbili. Tudi pri Plaveh so se Italijani zadovoljili, da so držali osvojene postojanke, a napadali niso.

Enajsta soška bitka malo verjetna.

Kolin, 30. majnika. »Kölnische Ztg.« piše o soški bitki: Strašne izgube Italija- nov so povzročile, da mora Cadorna na- stopati pri zadnjem poizkusnem sunku z zadnjimi divizijami, ki jih je bil do zdaj čuval. Tej deseti soški bitki, v kateri Ita- lijani nastopajo z vsemi svojimi silami, naj- brže enajsta soška bitka ne bo sledila. Bojišče, posebno med Kostanjevico in Fa- jtovim hribom, izgleda strašno. Italijan poleg Italijana leži pred avstrijskimi po- stojankami.

Cadorna se udal le odločnemu pritisku Angležev in Francozov.

Carigrad. Turški listi obširno poroča- jo o soški bitki. Častitajo najprisrčnejše avstrijski armadi na uspehu. Opozarjajo, da Cadorna ni rad podvzel te zadnje bitke in

se je udal le pritisku Angležev in Franco- zov. Nesrečen izid bo Italijo osmešil pred celim svetom. Posledice tudi doma ne bodo izostale.

Nevtralna sodba o soški bitki.

Stockholm, 31. maja. Vojaški sotrud- nik lista »Svenska Dagbladet« piše o de- seti soški bitki: Kljub nezaslišani sili napa- da se zdi, da je avstrijska fronta v bistvu neomajljiva. Poročila obeh strank o osvo- jenem in izgubljenem ozemlju so si precej nasprotna, natančnejša preiskava jih pa lahko spravi v soglasje. Avstrijci brez dvojbe podajajo pravo sliko boja, ki je z napadom in protinapadom divjal semter- tja. Da Italijani niso pridobili znatno na ozemlju, se vidi iz tega, da se boji ves čas sučejo za posest najsrednejših črt. Zelo zanimivo bo videti, kako bodo mal uspeh italijanske ofenzive v Italiji sami sprejeli. Prošli dnovi prav gotovo pomenijo uniče- nje velikih nad.

Cadorna odstavlja nesposobne generale.

Milan, 30. majnika. »Corriere« poroča, da so odstavili več dvanajstoric italijanskih generalov, češ, da so bili nesposobni.

Nevolja, ker je izostala pomoč Rusov.

Curiah, 30. majnika. Lovrat Fraser piše v »Daily Mail«: Dasi je Kerenski navdu- šen in če je tudi Brusilov goreč, bi se mor- al zgoditi pravi čudež, da bi ruska armada še to poletje mogočno udarila. Če se Ru- sija kmalu ne dvigne, bo šlo na francoskem in na italijanskem bojišču zelo slabo. — »Daily Express« sodi, da se čujejo iz Ru- sije zdaj zelo lepe besede, kar pa, žal, za vojskovanje ne zadostuje. — »Times« ob- javlja poročilo admirala Kolčajka, ki pravi, da so razmere baltiskega brodogra- zela slabe. — Švicarski listi javljajo iz Mi- lana, da so v Italiji zelo razljučeni, ker je izostala ruska pomoč. »Idea Nationale« najostreje napada in psuje rusko vladu. Piše: Neopustljivo je, ker se je sporazum tako ponižal, da se pogaja z vladu, katero anarhija ovira, da ne more izpolnjevati svojih obveznosti in da se peča z vsako- vrstnimi mirovnimi programi sovražnik.

Pobitost v Italiji.

Curiah, 30. majnika. »Zürcher Morgen- zeitung« poroča: Deseta soška bitka je v Italiji splošno razočarala. Na Cadornova poročila ne dajo veliko. Splošna beda in velika lakota še množi nezadovoljnost. Po- sebno italijansko uradništvo, med katerimi se nahajajo najhujši vojni hujskači, vojsko splošno obsoja. Tudi Francozi so vsled iz- ida zadnje ofenzive zelo pobiti, ker mali krajni uspehi niso v nikaki primeri z veli- kanskimi žrtvami.

Obljube sporazuma Italiji.

Stockholm. (Kor. ur.) »Svenska Dag- bladet« javlja iz Haparande: Ruska vlada sicer noče objaviti pogodb z zavezniki, a »Wolna« in »Djen« sta le objavili tajno po- godbo z Italijo, s katero so zavezniki zago- tovali Italiji, da bo dobila južno Tirolsko s Tridentom, celo Primorsko, severno Dal- macijo z Zadrom in s Splitom, srednjo Al- banijo z Valono, otoke v Egejskem morju ob maloazijski obali in dragocene železni- ške koncesije v Mali Aziji. Lista pišeta: Kako naj se odškodujejo še ostali zavezni- ki, če dobi Italija tako veliko, dasi je bila njena vloga v vojski relativno malovažna.

Povodnji v Italiji.

Lugano, 30. maja. (Kor. ur.) Lombardi- ja in Beneška sta vsled dežja veliko trpeli. Jezera in reke so prestopile bregove. Ob- sežna polja so poplavljeni in uničena. Pro- met več cesta in železnic je prekinjen.

Položaj na vzhodu neizpremenjen.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. maja. Veliki glavni stan: Na vzhodnem bojišču se skupen po- ložaj ni izpremenil.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. maja. Veliki glavni stan:

Vojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

živahno delujejo dalje topovi v ovin- ku Yperna in Wytschaete. Tik južno Scar- pe smo z velikimi izgubami za nje odbili več angleških stotnij, ki so zvečer prese- netljivo napadle naše jarke. Po kratkem pomnoženem streljanju so ponoči Angleži napadli med Monchy in Guemappe. V ži- lavem pobliznem ognju so zahodnopruski polki sovražnika vrgli; napadel je večkrat.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Ob Chemin des Dames in v vzhodni Champagni je postal topovski boj zopet silnejši.

Na južnem bregu Aisne so po obsež- nih razstrelbah zahodnorenske čete na- skočile francoske jarke; ujele so 40 mož in zaplenile več strojnih pušk.

Vzhodno Auberive so čete nekega zgornjereškega polka izvedle podjetje, pri katerem so ujele 50 mož.

Tudi na zahodnem bregu Moze so po- noči živahno streljali.

Vojna skupina vojvode Alberta Vrtemberžana. Nič važnega.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

Zopet 31.000 ton potopljenih.

Berlin, 30. maja. Uradno: Novi uspehi podmorskih čolnov na Severnem morju: 31.500 ton.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Iz Rusije.

Sklepi kongresa odposlancev fronte.

Petrograd, 31. maja. (Kor. ur.) Agen- tura: Kongres odposlancev s fronte je po razpravi o vojski soglasno sklenil:

I. Armada in strelskih jarkih izjavlja, da je neobhodno potrebne storiti vse ukre- pe, da se kolikor mogoče hitro konča sve- tovnno prelivanje krvi in da se sklene mir brez aneksij in odškodnin temeljem samo- odločilne pravice vseh narodov; a isto- časno izrazi geslo: »da kdor hoče mir, se mora pripravljati na vojsko«.

II. Z ozirom na to, da se je morala ruska vojska dozdaj boriti v okolnostih, ki so neizmerno slabše kakor naših zavez- nikov, in ker mora ruski vojak skoraj brez varstva naskakovati proti sovražnim kro- gljam in mora s svojimi rokami prerezavati žične ograje, medtem ko jih zavezniki in sovražnik po pripravi s topovi lahko pro- sto prekorati, izjavlja armada, naj se pre- skrbi rusko fronto s strelivom in z vsem, kar potrebuje, in sicer z več materialom topov in »manj krme topovom«.

III. Armada se obrača do vseh, ki jim je ljuba svoboda Rusija, naj se oklepa- jo delavskih in vojaških svetov in začasne vlade, katerim zaupa in ki se ne bodo iz- pustili v pustolovstva.

Delavski in vojaški svet pripravlja med- narodni socialistični posvet.

Bern, 30. maja. (Kor. ur.) »Humanité«

javlja: Socialistični poslanec Lafoub, ki je ostal v Rusiji, je brzojavil, da je izvršilni odbor delavskega in vojaškega sveta ime- noval poseben odsek, ki bo vse pripravil, da se bo sklical mednarodni socialistični posvet.

Notranja politika.

Socialni demokratje

so v državnem zboru oddali svoje glasove pri volitvi predsednika za dr. Grossa.

Zbornični odseki.

Dunaj, 30. majnika. Poslovniški odsek se je takoj po seji zbornice konstituiral in je izvolil poslanca dr. Germana (Poljak) za načelnika, dr. Steinwenderja pa za po- ročevalca. Trdijo, da bo že do prihodnje seje, ki se vrši v torek dne 5. t. m. odsek dovršil nov poslovnik. Novoizvoljeni imu- nitetni odsek je izvolil za svojega načelnika poslanca Bukvaja. Referenta sta po- slanca Baxa in dr. Mataja, ki morata poro- čati odseku v teku osmih dni. Odsek se je posvetoval o Klofačevi zadevi. Predsednik odseka je pooblaščen, da ukrene vse po- trebno v vrhu predložitve kazenskega akta v zadevi Klofač.

Zborovanje parlamenta.

Dunaj, 30. maja. V načrtu je, naj se vrše seje zbornice samo vsak torek in pe- tek, da bodo mogli zborovati odseki.

Doberni predstnik nemške nacionalne zveze.

Dunaj, 30. maja. Nemška nacionalna zveza je izvolila mesto dr. Grossa celov- škega poslanca Doberniga za načelnika.

Poljaki v opoziciji proti vladi.

Na zborovanju deželnih in državnih poljskih poslancev sta bila sprejeta slede- ča predloga:

1. Vztraja naj se na dunajskem sklepu, v katerem izjavlja poljsko kolo, da nastopi proti vladi.

2. Zborovalci izjavljajo, da se da rešiti poljsko vprašanje edino le na podlagi zdru- ženja vseh poljskih pokrajin in z dohodom do morja. Poljski narod upa, da ga bosta pri tej zahtevi blagohotno podpirala cesar Ka- rel in avstrijska vlada.

Poljski škofje Sapieha, Teodorowicz in Bilerewski so se izjavili, da se strinjajo v polni meri z navedenimi sklepi.

Krakovski zborovanje je imelo značaj velike poljske manifestacije. V ospredju av- strijske poljske politike stoji danes poljska ljudska stranka in Glombinskijska skupina. Pred glasilom poljske ljudske stranke »Piast« so bile velike ovacije množice. Z balkona uredništva so govorili poslanci. Iz cele gališke dežele kar dežuje brzojavk, pisem in resolucij vseh slojev, ki zahtevajo odločno narodno protivladno poljsko poli-

tiko in združenje svobodne Poljske.

Zapisnikarji in reditelji zbornice.

Zbornica je izvolila za zapisnikarje sledeče poslane: dr. Lovro Pogačnik, dr. Ravnihar, Formanek, Cech, Stojan, Marek, Rychlik, Serba, Wollek, d' Elvert, Fahrner, Seliger, Stumpf, Grandi, Ruebenbauer.

Za reditelja sta izvoljena: dr. Sesar dič in Albrecht.

Česky svaz za spremembo ustave.

Praga, 30. maja. »Česky svaz« name-rava staviti zbornice predlog za spremembo ustave in predložiti okrožnico, ki bo vsebovala vse narodne in politične pritož-be zadnjih treh let.

Seja načelnikov klubov.

Dunaj, 30. maja. Tik pred prvim zase-danjem zbornice se je vršila seja načelnikov klubov. Kot prvi predmet razprave se določi prememba poslovnika reda.

Predsednik češke zveze poslanec Stanek je zahteval, naj se mu da možnost predložiti pri današnji seji češko državno-pravno izjavo. Isto je zahteval v imenu Jugoslovanov dr. Korošec. Protiizjavo je podal poslanec Wolf in je svaril pred ta-kimi državnopravnimi izjavami.

Ministrski predsednik grof Clam-Mar-tinic je izjavil, da ne more ovirati — ka-kor je samoočisti umevno — takih izjav strank. Prosi pa, naj se to z ozirom na zu-nanje politični položaj opusti. Take izjave bi povzročile v sovražnem inozemstvu lahko neugodno mnenje. S tem bi bilo po-magano ententi, ki ne šteti z obrekovanji o naši državi.

Poslanec Tusar je odgovoril, da je bila vlada pravočasno obveščena o namerah Čehov. Zato ne pomeni to za vlado prese-nečenja.

Poljski socialni demokrati so napove-dali mirovno manifestacijo. O obliki te ma-nifestacije bodo razpravljali jutri ob 3. uri popoldne načelniki klubov.

Cesar Karel poklonilnemu odposlanstvu kraljevine Dalmacije.

Dunaj, 31. maja. (Kor. urad.) Cesar je sprejel danes poklonilno odposlanstvo kra-ljevine Dalmacije. Na poklonilni nagovor je odgovoril:

Poklonitev v imenu kraljevine Dalma-cije sprejem s ponosnim veseljem in z od-kritosrčnim zadoščenjem. Slavna junaštva hrabrih dalmatinskih polkov in slavne moje mornarice, v kateri so sodelovali sinovi Vaše lepe dežele, so pokazali preširnosti plena željnih tujcev njih meje in pričajo očitno in glasno o nezlomljivi zvestobi in vdanosti cesarju in državi, kateri ste mi iznova obljubili. Težke preizkušnje vojske podvojeno obremenjujejo obal Avstrije. Z vdano požrtvovalnostjo in z zgledno do-movinsko ljubeznijo ste jih prenašali. Naj končna zmaga, ki jo upam od Boga Vsega-mogočnega in za katero mi z gotovostjo jamčijo čustva domoljubnega čuta in resne odločnosti, ki ste mi jih izrazili, privede Dalmacijo v srečno bodočnost; ta drago-ceni biser moje krone naj se razcvete v novem, neskaljenem sijaju.

Na južnem Balkanu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. maja. Veliki glavni stan: Med uspešnimi boji na predpolju so nemške in bolgarske proizvodne čete v ovinku Črne in na zahodnem bregu Var-darja ujele več mož.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Razna poročila.

Pomiloščenje na Ogrskem.

Budimpešta, 31. maja. (Kor. ur.) Sploš-nega pomiloščenja, ki je bilo dovoljeno po-vodom kronanja, bo deležnih skoraj 60.000 oseb.

Bolgarski kralj obišče cesarja Karla.

Dunaj, 31. maja. (Kor. urad.) »Neue Freie Presse« poroča, da bo v kratkem bolgarski kralj obiskal cesarja Karla. Bol-garskega vladarja bo najbrže spremljal mi-nistrski predsednik Radoslavov.

Podaniki zveznih držav v Franciji bodo pritegnjeni vojaški službi.

Pariz, 30. maja. (Kor. urad.) »Agence Havas«: S posebno postavo nameravajo pritegniti v vojaško službo vse podanike zveznih držav, ki bivajo v Franciji. Zakon-ski načrt so že zbornici predložili.

Za spravo med grškim kraljem in Venizelom.

Lugano, 31. maja. »Secolo« poroča iz Soluna: Kakor se čuje, je Zaimis poizkušal spraviti kralja in Venizela. Venizelovi pri-staši so se pa odločno izrekli proti in za-grozili, da bodo v slučaju sprave s kraljem Venizela zapustili. Poizkus Zaimisa se je izjalovil in pravijo, da bo minister raditega odstopil. V zunanji politiki Grške pričaukeio presenečeni.

Sporazum ni dosegel stavljenih si smotrov.

Berlin, 31. maja. Wolff poroča: Kakor zadnje dni, so se tudi 30. majnika bili le krajni boji. Lahko se za to trdi, da spora-zum smotrov, ki jih je nameraval doseči s pomladansko ofenzivo, z dvemesečnimi boji ni dosegel. Če namerava sporazum od-ločitev, jo more pričakovati le od enotne ofenzive poleti, na katero že kažejo začet-na znamenja in večji boji na vzhodni bojni črti.

General Villa napadel mesto Ojinaga.

Newyork, 31. maja. (Kor. ur.) Iz Pre-sidio (Teksas) se brzojavlja: Čete generala Villa so napadle Ojinaga v Mehiki, ki leži tik ob ameriški meji. Posadka je zbežala brez orožja v Teksas. Tudi žene in otroci so pobegnili. General Villa je vodil sam napad. Njegove čete so mesto zasedle. Glavni stan generala Villa se nahaja 20 milj vzhodno Praesidia.

Dnevne novice.

Izvršilni odbor S. L. S. ima sejo v pon-deljek 4. junija ob 3. uri popoldne v dežel-nem dvorcu v Ljubljani, dvorane II. nad-stropje. Gg. člani se nujno prosijo, da se seje udeležijo polnoštevilno, ker je posvetovanje velevažno.

+ Ministrska kriza? Z Dunaja se javlja, da je postal položaj v kabinetu Clam-Martinića kritičen. Nemška ministra Bärnreither in Urban za-htevata od ministrskega predsednika, da brezuvetno odkloni aspiracije Čehov in Ju-goslovanov, ki so izražene v deklaracijah dne 30. maja, sicer odstopita. Priča-kuje se, da Clam Martinic, v smislu svoje obljube, ki jo je podal v prvi zbor-nični seji, v seji 5. junija t. j. prihodnji to-rek zavzame stališče napram omenjenim deklaracijam. Kriza mora tedaj rešena biti do torka.

+ Cesar Karel trgovcem in obrtni-kom. Cesar je sprejel odposlanstvo trgov-skih in obrtnih zborov v navzočnosti ce-sarice. Na poklonilni odgovor deputacij je odgovoril: Cesarico in Mene zelo veseli, ker vidiva pred nama zbrane Vas, Moji go-spodje, kot odposlance trgovskih in obrt-nih zborov iz vseh ozemelj Avstrije. Mi-nulo je že skoraj pol sto let, odkar se je poverilo trgovskim in obrtnim zbornicam, da čuvajo važne narodno-gospodarske in državne koristi. Zbornice so se izkazale za zveste čuvarice teh koristi. V dolgi dobi miru so našle plačilo v procvitu trgo-vine in obrti. Tudi v viharjih vojske so stale zbornice na višku svojih nalog, do-movino so s svojo iniciativo in s svojimi izkušnjami zelo podpirale. Naj bi Vam bilo z božjo pomočjo kmalu mogoče, da se zo-pet posvetite mirovnemu delu in da bi vo-dili avstrijsko trgovino in obrt do novega procvita. Lepo adresno, v katero ste polo-žili svoje zveste želje, z veseljem sprejem.

Patronat Vincencijeve družbe za mla-dino. Zupnijam, kjer Patronat doslej še ni bil vpeljan smo te dni poslali nekaj dru-štvenih podob in nekaj izvodov 1. šte-vilke »Detoljuba«. Častiti gg. duhovniki naj jih blagovole razdeliti med ljudi in ob tej priliki nabrane zneske poslati po priloženi položnici za novo vojno sirotišče v St. Vidu nad Ljubljano. Nove prijave za 2. številko »Detoljuba«, ki izide v prvi polovici junija naj se pravočasno naznani Pisarni Patro-nata za mladino, Ljubljana, Dunajska ce-sta 18.

— Izredna draginjska doklada držav-nim uradnikom in učiteljem. Jutri se obja-vi odredba skupnega ministrstva, ki naka-zuje za čas od 1. junija do konca 1917 iz-redno doklado k draginjski dokladi za leto 1917. Izredno doklado dobe le tisti državni (državnih železnice) uradniki in državne učne osebe in glede na prejemke njim ena-kovrstne, ki imajo do največ letne plače 4800 K; dalje vsi državni uslužbenci, ki do-bivajo doklado. Izmeril se je izredni zne-sek vsem uslužbencem, ki je temeljno enak in sicer na podlagi 4 rodbinskih vrst: I. vr-sta dobi 120 K, II. vrsta 180 K, III. vrsta 240 K in IV. vrsta 300 K. Zneski se bodo izplačali enkrat in sicer meseca junija, da bo mogoče kupiti nujne potrebščine. Ta akcija obsega tudi uslužbence državnih že-leznic in delavce v obratu državnih želez-nic. Tudi vpokojenim uslužbencem države in državnih železnic in njih svojem nameravajo v kratkem nakazati izredno pod-poro.

Odlikovanja. Red železne krone 3. vr-ste z vojno dekoracijo in z meči je dobil stotnik 97. pp. Ivan Petrič. — Vojaske za-sluzni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči je dobil poročnik 27. pp. Henrik Poltnik. — Vdrugeč je dobil ponovno Naj-više pohvalno priznanje stotnik 9. pp. Emil Klun. — Ponovno Najviše pohvalno priznanje z meči je dobil nadporočnik 27. pp. Ivan Baudek. — Najviše pohvalno pri-znanje z meči sta dobila poročnik 5. strel. polka Alojzij Škrinjar, pri 3. polku tir. ces. lovcev in poročnik 77. pp. Maks Jamar. — Zlat zaslužni križec s krono na traku hra-brostne svetinje sta dobila nadporočnik nrov, častnik 3. gor. top. p. Avgustin Fer-

jančič in črnovoj. višji zdravnik dr. Julij Polec, pri bolnišnici »Leoninum« v Ljublja-ni. — Zlat zaslužni križec na traku hra-brostne svetinje in z meči je dobil poroč-nik 36. polj. havb. p. dr. Janko Lokar. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: štabni nare-dnik 97. pp. Ivan Blažina, narednik 87. pp. Josip Glavnik, rač. podčastnik Franc Go-lob, pri društveni rez. bolnišnici »Leoninum« v Ljubljani, nad. stražmojster Jakob Bukovšek, pri okrož. pov. v Bilgoraju, nad. stražmojster Matej Velikanje, pri okrož. pov. v Kielcah, nad. stražmojster Ivan Pi-rec, pri okraj. pov. v Lublinu, nad. straž-mojster Vinko Urek, pri okraj. pov. v Bil-goraju, nad. stražmojster Franc Štempihar, pri okraj. orož. pov. v Opatowu, nad. stražmojster Ivan Nachtigall, pri okraj. orož. pov. v Busku. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je do-bil četovodja 26. črnovoj. okraj. pov. An-ton Čížek, pri nekem div. tren. poveljstvu.

— Smrt v tujini. Rdeči križ, Dunaj, Fischhofgasse 3, poroča dne 22. maja, da je umrl dne 25. septembra 1915 v ujetniš-škem taboru v Zaloti Ozdi (Turkestan) pe-šec 87. pp. 27letni Anton Matjašič, edini sin občespoštovanega veleposestnika A. Matjašiča v Volčjih pri Sromljah.

— Promet vojnopoštinih zasebnih za-vitkov je odprt za vojnopoština urada šte-vilka 349 in 438, zaprt pa za vojnopoštne urade št. 175, 183, 184, 270, 271 in 371.

— Konec dvornega žalovanja. Z 29. majem se je končalo dvorno žalovanje za pokojnim cesarjem Francem Jožefom I. Od včeraj naprej častniki nič več ne nosijo žalnih trakov.

— Dečka obstrelil. V gozdu blizu Kanderš je iz zasede iz neznanega vzroka neki neznan človek trikrat streljal na Martina Konček, 17 let starega sina vdo-ve-kajzarice iz Vrha št. 21, obč. Kanderše, ko je šel ta tjakaj prekelj iskat. Zadel ga je v stegno desne noge, kjer je krogla osta-la in v sredine desne roke. Fanta so pre-peljali v tukajšnje bolnišnico.

Dan trgovcev 2. junija 1917.

Trgovina cele države se bo v soboto, dne 2. junija t. l. oddolžila junakom, ki žrtvujejo svojo kri in svoje zdravje v brambo ljubljene nam domovine. Podarila bo del skupička tega dne Rdečemu križu, ki lajša gorje naših ranjenih, bolnih in ujetih boril-cev in tako posredno priskočila tem sa-mim na pomoč.

Naše zavedno kranjsko trgovstvo za onim drugih kronovin ne bo zaostalo, saj je del prebivalstva tiste dežele, ki je bila v domorodni človekoljubnosti vedno med prvimi, in med tem dobrobrčnim prebival-stvom tisti stan, ki mu je vojna prinesla bogatih zaslužkov.

Naše kupujoče občinstvo naj pa ravno na dan trgovcev dne 2. junija t. l. sega obilno po blagu, da bo skupiček trgovcev ta dan tem večji in darovani del tega sku-pička Rdečemu križu za to tem višji, da tako pripomoremo vsi, da bo darilo kranj-skih trgovcev Rdečemu križu kar najbolj bogato.

Ljubljanske novice.

Ij Trnovsko-krakovsko izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 3. t. m., ob pol 7. uri jutraj na Rožniku sv. mašo in skup-no sveto obhajilo. Vse člane in prijatelje društva vabimo k obilni udeležbi!

Ij Ženski oddelek S. K. S. Z. ima v ne-deljo, dne 3. junija, ob 8. uri na Rožniku sv. mašo.

Ij Prof. V. Borštner umrl. Včeraj je umrl v Ljubljani profesor v pok. g. Vincenc Borštner, star 75 let. Pogreb bo jutri po-poldne.

Ij Odlikovani Ljubljancan. Z železnim križcem s krono na traku hrabrostne sve-tinje je odlikovan štabni narednik g. Aug. Pavšek.

Ij Glasbena Matica. Za danes napove-dani koncert hrvatske operne pevke gospe Maje pl. Strojčeve se prvi zaradi težkoč potovanja nekaj dni pozneje. Vstopnice ostanejo veljavne.

Ij Opozorjamo na sestanek privatnih uradnikov, ki se vrši v nedeljo, dne 3. ju-nija ob 10. dopoldne v Mrakovi gostilni pri »Starem Rimljanu« na Rimski cesti. Do-brodošli tudi člani vseh drugih stanovskih organizacij. — Privatni uradniki.

Ij Umrl so v Ljubljani: Ivan Krašovic, bivši mizar in meščan, 75 let. — Ivan Jan-kovič, sin železničarja, 7 mesecev. — An-tonija Bah, postiljonova hči, 3 leta. — Em. Gvardija, hiralec, 44 let. — Franc Rus, po-sestnik, 73 let. — Ivan Belič, kovinski su-kač, 33 let. — Josip Pleyer, desentnik. — Ivan Bilecky, pešec. — Marija Ravnikar, kočijaževa vdova, 74 let. — Marija Accet-to, posestnikova hči, 22 let. — Frančiška Centa, užitkarica, 83 let. — Josip Škrabar, sin umirovljenega orožniškega stražmoj-stra, 3 leta. — Vincencij Ušeničnik, reje-nec, 4 mesece. — Elizabeta Zanet, šivilja, 23 let. — Josipina Turel, čevljarjeva žena, 38 let. — Viktor Rahne, rejenc, 2 leti in

pol. — Janez Kušnik, hlapec, 55 let. — Iv. Jakubec, trenski vojak. — Franc Zorn, poddes. — Ivan Havelka, saper.

Ij Cirkus, ki je moral bežati iz Hrvat-ske. Te dni je v Zagrebu gostoval cirkus Schmidt. Prve predstave so bile popolno-ma razprodane. Naenkrat pa si je neki klovn dovolil nezaslišano izzivanje. Svoje-mu tovarišu, ki je igral z oslom in osla nemški nagovarjal, je zaklical nemški: Zdaj govoriš z oslom nemški, govori hrvatski, kajti hrvatski govore vsi osli. — Neki go-spod je glasno protestiral, zagrebško časo-pisje je to predrznost ostro zavrnilo, češ da vendar Hrvati za svoja junaštva v sve-tovni vojski takega zaničevanja niso zaslu-žili. Ker gospodar cirkusa razžalitve ni ob-žaloval, je zagrebška policija prepovedala nadaljnje predstave cirkusa Schmidta in je cirkus moral Zagreb takoj zapustiti. Cirkus Schmidt je hotel obiskati tudi druga hrvat-ska mesta, a so mu vsa dovoljenja brzo-javno preklicala.

Ij Ušel je iz kletke kanarček. Kdor ga najde, naj ga prinese proti nagradi v Hre-novo ulico št. 3, I. nadstr.

Primorske novice.

Odlikovan je gosp. Franc Belina, učitelj iz Soče z hrabrostno srebrno svetinjo drugega razreda. Slava vrlému junaku!

Iz Gor. Branice. Neprijeten obisk. No-coj ponoči ob 2. uri 50 min. 11. 5. sta pri-pluli nad naš Lahom tako sovražni dol dve zračni ladji. Ena od zahoda, druga od severozahoda. Ropotanje in streljanje je vse zbudilo. Vrgli sta več bomb v obližju, dru-gače nič hudega.

Županstvo Ribno v Boh. Beli je naklo-nilo Posredovalnici za goriške begunce zrcsek 100 K v pomoč goriškim beguncem. Za ta dar se slavnemu županstvu najtople-je zahvaljujemo.

Odlikovanja. Poštni oficijal Silvij Le-ban je bil v priznanje izbornega službova-nja pred sovražnikom odlikovan z zlatim zaslužnim križcem na traku hrabrostne svetinje.

Zaplenjeno imetje. Tržaško deželno sodišče je izreklo zaplenbo imetja nasled-njih oseb: Fran Jerončič, rojen leta 1873. v Lovišču pri Kanalu, kmetovalc, zadnji čas pešec orožniške asistencie pri orožniški postaji v Kostanjevici pri Kanalu; Mi-livoj Čorič, rojen leta 1888 v Oklaju v Dal-maciji, učitelj, zadnji čas rezervni pešec tit. poddesentnik 23. črnovojniškega pešpol-ka; Marij Pasqualis, rojen v Gradežu, pri-stojen v Trstu, zadnji čas učitelj na me-ščanski šoli v Trstu. Prva dva sta uteme-ljeno osumljena zločina ubeгаа k sovražni-ku, tretji pa zločina veleizdaje, oziroma zločina proti vojni moči države.

Ga. Marija Lipičer, trgovka v Sv. Lu-ciji ob Bači je darovala za goriške begunce 50 K. Naj prejme našo najtoplejšo zahvalo. Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38.

Gospodarske beležke.

Minister Trnka o pomanjkanju pre-moga. Minister za javna dela Trnka je iz-javil, da tudi prihodnje zimo ne bo preveč premoga in da bo treba z njim skrajno var-čevati. Vendar pa marsikake zamude, ki se je v pretekli zimi neprijetno občutila, letos ne bo in se bo vse, kar je le mogoče, storilo, da se javnost preskrbi s premo-gom.

Silna draginja. Navitek sukanca (915 metrov), ki je pred vojsko veljal 54 vinar-jev velja danes v Ljubljani 7 K, v Maribo-ru 18 K 70 vin., navitek sukanca (275 m), ki je pred vojsko veljal 26 vinarjev, velja v Ljubljani sedaj 3 K 40 vin.

Prošnje za prepustitev vojašk' h konj za gozdna in poljedelska dela je naslavljati vsled obstoječih naročil na »deželno delavsko posredovalnico« ne pa na vojaško poveljstvo, vsled česar na-stane mnogo nepotrebnega pisarenja in znatnih zamud.

Posvel z zastopniki avstrijske nemške socialne demokracije v Stockholmu.

Stockholm, 30. julija. (Kor. ur.) »Sven-ska Telegram Byran« javlja: Nizozemsko-skandinavski odbor se je posvetoval v pe-tek in v soboto z zastopniki avstrijske nemške socialne demokracije Adlerjem, Hartmannom, Ellenbogom, Seitzem, Ma-rekom in Hueberjem. Navzoči so bili dalje Diamand za poljsko socialno demokracijo Galicije, Burian in Stein za češko socialno demokracijo in Markič in Glumac za bo-sensko-hercegovsko socialno demokracijo. Avstrijsko odposlaništvo sodi, da je po-vzročil srlošni imperializem vojsko, a na-rodna vprašanja so večkrat tvorila pre-tvezo vojske. V osrednji, vzhodni in v jugovzhodni Evropi so narodi skoraj povsod tako zmešani, da ozemlja ni mogoče omejiti in bi iznova to povzročilo vojsko. Celo tam, kjer bi se lahko narodi ločili, bi

